

BİLKENT SENFONİ ORKESTRASININ TÜRKİYE'NİN MÜZİK HAYATINDAKİ ROLÜ*

Arif MÖHSÜNOĞLU**

ÖZET

Bu çalışmada senfoni orkestrasının tarihçesi ve Bilkent Senfoni Orkestrası'nın oluşumuna İhsan Doğramacı'nın verdiği maddi ve manevi destek, kuruluş süreci ve kuruluş amacı anlatılmıştır. BSO, 1993'te Bilkent Üniversitesinin özgün bir sanat projesi olarak kuruldu. Orkestra, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesinin öğretim kadrosunda yer alan Türk ve yabancı sanatçılarla çalışmalarını sürdüren akademik ve uluslararası bir sanat topluluğudur. BSO tarihçesi Bilkent Uluslararası Gençlik Senfoni Orkestrası'nın Ankara Hipodromunda verdiği konserden başlar. Bilkent Senfoni Orkestrası'nın kuruluş fikri 1991 yılında İlk Uluslararası Yaz Okulu ve ardından Uluslararası Gençlik Senfoni Orkestrası'ndan kaynaklanır. Bu orkestraların kuruluş fikri Prof. Ersin Onay'a aittir. 1991-1992 yılları arasında Bilkent'te her yaz Uluslararası Gençlik Orkestrası bir araya gelip çalışmalarını sürdürmekteydi. Bu orkestraya dünyanın farklı ülkelerinden öğrenciler davet edilmekteydi. Kurulduğu 1993 yılından beri gerçekleştirdiği Anadolu Müzik Festivaleri ve etkinliklerde, çeşitli kurum, kuruluş ve özellikle sivil toplum örgütleriyle işbirliği yapmaktadır. Eğitime katkı sağlayarak, konser verdiği her ilden birer çocuk seçip Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesinin Hazırlık Okulunda eğitim almalarını sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: BSO, İhsan Doğramacı, Ersin Onay, Anadolu Müzik festivali, Eğitim.

THE ROLE OF BILKENT SYMPHONY ORCHESTRA IN MUSIC LIFE OF TURKEY

ABSTRACT

In this study, the history of the symphony orchestra and tangible and intangible support of İhsan Doğramacı for the formation of the Bilkent Symphony Orchestra (BSO) and its' purpose were explained. BSO was established in 1993 as an original art Project of Bilkent University. This is an academic and international art company maintaining their works with the Turkish and foreign artists taking place in the academic staff of the Faculty of Orchestra, Music and Performing Arts. The BSO history begins with the concert performed by the Bilkent International Youth Symphony Orchestra in the Ankara Hippodrome. The idea to establish the Bilkent Symphony Orchestra, originates from the First International Summer School in 1991 and subsequently from the International Youth Symphony Orchestra. The idea of establishing these orchestras belongs to Prof. Ersin Onay. Between years 1991-1992, the International Youth Orchestra was coming together and maintain their works in Bilkent every summer. Students from different parts of the world were being invited to this orchestra. In the Anatolian Music Festivals and events it implemented since the year it was founded in 1993, it cooperates with various institutions, organizations and particularly, with civil society organizations (cso). By making contribution to education, through selecting one child from each province it performed a concert in, it has ensured these children to receive education in the Preparatory School of the Bilkent University Music and Performing Arts Faculty.

Keywords: BSO, İhsan Doğramacı, Ersin Onay, Anatolian Festival, Education

* Uluslararası 2. İpekyolu Müzik Konferansı'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi (MSSF)

1. GİRİŞ

«Senfoni Orkestrası gelişimi uzun bir yol kat etmiş. Sadece enstrümantal müziğin sanatsal olanaklarını karşılaştırarak bizler günümüzde ve geçmişte, senfoni orkestra simasında ne kadar büyük bir hazineye sahip olduğumuzu tahmin edebiliriz »¹.

Senfoni Orkestraları günümüzde var olan müzik topluluklarının en önemlilerinden birisi olarak kabul edilmektedir. On yedinci yüzyıldan başlayarak sahip olduğu sınırsız olanaklar tüm besteciler ve müzisyenler tarafından kullanılmıştır. Senfoni Orkestrası geniş seslendirme imkânına sahip olmaktadır, hem de sınırsız renk çeşitlerine ve aynı zamanda en ince nitelikleri iletebilme niteliğine sahiptir, çünkü bu gün mutlak şekilde dört grup enstrümanlardan oluşuyor:

- 1- Yaylı çalgılar; keman, viyola, viyolonsel ve kontrabas.
- 2- Tahta ve bakır nefesliler; flüt, obua, klarnet, fagot, trompet, trombon, korno ve tuba.
- 3- Vurmalı çalgılar; timpani, ksilofon, büyük davul, ziller ve perkusyon.
- 4- Arp, piyano, org ve çelesta.

Senfoni Orkestrasının dünya müzik kültüründeki yeri kesinlikle çok büyüktür. Oluşumu XVII. yüzyılın ikinci yarısında ORTA AVRUPA ÜLKELERİNDE, Almanya, Avusturya, Macaristan'da başlamış olup, çok hızlı bir şekilde milli sınırları aşarak tüm dünyaya yayılmıştır. Sadece klasik müziği seslendirmekle kalmaz, aynı zamanda organik şekilde tüm halkların müzik kültürünü de temsil eder. XVIII. yüzyıldan başlayarak müzik sanatının en büyük hadiseleri ve oluşumları senfoni orkestrasıyla bağlantılıdır. Bu onun evrensel olmasıyla, sunduğu geniş imkânlarla, ve de bir çok müziği icra edebilmesi ile ilgilidir. Senfoni Orkestrası edebiyatı kesinlikle çok zengin, çeşitli ve tüm eser tarzlarını kapsamaktadır. Dünyada hiçbir büyük besteci kendi yaratıcılığı kapsamında senfoni orkestrasından vazgeçmemiştir. Bu yüzden senfoni orkestranın yaratılması, bünyesinin oluşumu ve özellikleri büyük ilgi görmekte, tüm dünyada özel bir yere sahip olmaktadır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Senfoni orkestrasının dünya müzik kültüründeki yeri kesinlikle çok büyüktür. Senfoni orkestra olanakları onun ne kadar evrensel ve sınırsız imkânlarla farklı karakterlere ait müzik eserlerinin yorumlandığını göstermektedir. Bu da XVIII. yüzyıldan itibaren müzik sanatının en derin ve önemli olaylarının senfoni orkestrası ile ilişkili olduğu gerçeğinden kaynaklanmaktadır. O sadece klasik müziğin seslendirmesi için değil, aynı zamanda organik şekilde tüm halkların müzik kültürüne entegre olmaktadır. Örneğin Cemal Reşit Rey, Ahmet Adnan Saygun, Ulvi Cemal Erkin, Necil Kâzım Akses ve Hasan Ferit Alnar gibi Türk bestecilerinin eserleri Türk millî profesyonel senfoni müziğinin sağlam temelini oluşturmuşlardır. Bilkent Senfoni Orkestrası kuruluşunun başta gelen amacı da klasik müziği Anadolu'nun her köşesine ulaştırmaktı. Bilkent Uluslararası Anadolu Müzik Festivallerinin organizasyonu da zaten bu amacı taşımaktaydı.

¹ Благодатов Г. История Симфонического Оркестра. Л.,Музыка, 1969, 3 с.
(Blagodatov G.,Senfoni Orkestra Tarihi. L.,Müzik, 1969, 272 ve 3 s.)

1.2. Araştırmanın Önemi

Çalışma bulguları ve sonuçları orta ve yüksek müzik eğitimi yürüten okullarda yardımcı orkestra edebiyatı olarak kullanılabilir. Çalışmada sunulan yorumcu analizleri metodik bir kılavuz olarak şeflik ve konsertmayster prensipleri eğitimlerinde orta ve yüksek müzik okullarında kullanılabilir.

2. YÖNTEM

Çalışmanın yöntem temelini bazı bilim adamlarının ve yazarların yazı ve çalışma yöntemleri oluşturuyor, örn. Celal Ertuğ, Işın Metin, Ersin Onay, Şinasi Özsoylu.

3. BULGULAR

30. yılına yaklaşan Bilkent Üniversitesinin yaklaşık 23 yıldır devam eden sanat alanındaki çalışmaları, bilim alanındaki iddialı çalışmaları kadar önemlidir. Bu nadide üniversitenin bünyesinde Eylül 1993'te kurulan ve dünyada örneğine çok az rastlanacak bir hızla gelişerek sanat hayatına önemli katkılar sağlayan BSO'yu Türkiye'mizdeki bütün sanatseverlere özet olarak da olsa tanıtmak isterim.

Günümüzde müzik sanatında çeşitli akımlar birbiriyle çelişki halindedirler. Çağdaş senfoni orkestrası; formu, prensipleri ve yorumları çok geniş ve zengin olan bir türdür. Yeni akımlar ve tarzlar ortaya çıkarak, orkestra sanatını çeşitli şekillerde etkilemektedirler. Senfoni Orkestraları, var olan müzik topluluklarının en önemlilerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Oluşumu on yedinci yüzyılın ikinci yarısında ORTA AVRUPA ÜLKELERİNDE başlamış olup, çok hızlı bir şekilde sınırları aşarak tüm dünyaya yayılmıştır. «Bu nedenle onun nasıl oluştuğu ve kadro oluşumu doğal olarak araştırmalar konusu olmuş» (2).

Senfoni orkestrası, çok yakın bir zamanda oluşmasına rağmen, tarihi, çok hızlı gelişmelere sahne olmuştur. Onu oluşturan müzisyen sayısı çoğalmış, bazı enstrümanlar ona dâhil edilmiş, bazı enstrümanlar ise çıkarılmıştır. Zaman içerisinde orkestrasyon yöntemlerinde değişimler olmuş, başlangıç yıllarına kıyasla önemli farklılıklar oluşmuştur. Bunu anlamak için on sekizinci ve yirminci yüzyıllar senfoni orkestralarını kıyaslamak yeterli olacaktır. Bunun için bir senfoni orkestrasının oluşumunu karakterize eden niteliklere bakmak yeterlidir. Bazen öyle bir an geliyor ki, bizler bir oda orkestrasının adeta bir senfoni orkestrasına dönüştüğüne tanıklık ediyoruz. Örneğin, «BSO iki oda orkestrasının bir araya gelmesiyle oluşmuştur» (3).

Senfoni orkestrasının gelişimini uzun bir süreç oluşturmaktadır. Senfoni orkestrası sadece klasik müziği seslendirmekle kalmaz, aynı zamanda otantik şekilde tüm halkların müzik kültürünü de temsil eder.

Günümüzde senfoni orkestraları İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Eskişehir, Mersin, Adana ve Antalya gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin başlıca büyük şehirlerinde kurulmuş bulunmaktadır. Bu orkestralarla birlikte Türkiye'nin ilk özel orkestrası olan BSO'da faaliyet göstermektedir.

Bilkent Üniversitesi dediğimizde ilk akla gelen Bilkent Senfoni Orkestrası oluyor. BSO Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesince bir sanat projesi olarak Eylül 1993'te kuruldu. Fakülte bünyesinde orkestra kurma fikrini Üniversite Mütevelli Heyeti başkanı İhsan Doğramacı'ya, o zamanlar Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi dekanı Prof.

Dr. Ersin Onay vermiştir. Ersin Onay Bilkent Uluslararası Senfoni Orkestrası'nın yaratılması düşüncesinin "mimarıdır." Ama bu fikri İhsan Doğramacı'nın maddi ve manevi desteği olmadan gerçekleştirmek mümkün olamazdı.

3 Nisan 1915'te Erbil'de doğmuş olan İhsan Doğramacı küçük yaşlarında müziğe ve sanata büyük ilgi duymuştur. İhsan Doğramacı'nın tüm yapıtlarında çocukluk ve gençlik dönemlerinin etkili olduğu, sıkça tekrarlanan bir yorumdur. "Şimdi müze olan baba evlerinin Eyvanında (divanhanesinde), geceleri edebi sohbetler yapılmış. Bu toplantılarda şiirler okunur, divan musikisine sıkça yer verilmiş." Bu yüzden İhsan Doğramacı genç yaşlarından itibaren sanata, özellikle müziğe büyük ilgi duymuştur. Bu konuda Devlet Sanatçısı Cüneyt Gökçer'in İhsan Doğramacı hakkında bir değerlendirmesini dikkatlerinize sunmak istiyorum: "Bilime sanat, sanata bilim katan büyük insan. Büyük adam olunmaz, büyük adam doğulur. Doğramacı adını andıkça bu gerçeği görürüm. İhsan Doğramacı ile tanışmam yıllar, yıllar öncesinde gider. 1939 yılında, Ankara Cebeci'deki Devlet Konservatuvarının küçük konser salonunda verilen konserleri ve temsilleri hiç kaçırmayan iki isim hatırlıyorum. Biri, bir devlet adamı İsmet İnönü, diğeri ise genç doktordu, İhsan Doğramacı." (4)

2016 yılında Türkiye'de Bilkent Üniversitesinin 30. yılı kapsamlı bir şekilde kutlanıyor. Bu üniversite İhsan Doğramacı Bey'in maddi desteğiyle, Hacettepe Üniversitesinden sonra kurmuş olduğu ikinci üniversitedir. Türkiye'de ilk defa Bilkent Üniversitesinde MÜZİK ve SAHNE SANATLARI FAKÜLTESİ kuruldu. Bu fakültenin başka bir özelliği daha vardır. İlk defa Türkiye'de bu fakülte bünyesinde müzik ilkokulu faaliyete başlamıştır. Çocuklar hem müzik hem de kültür derslerini bir arada almaktadırlar.

Orkestranın kuruluşunun başta gelen amacı, klasik müziği Anadolu'nun her köşesine ulaştırmaktır. Bilkent Uluslararası Anadolu Müzik Festivallerinin organizasyonu da zaten bu amacı taşımaktaydı. Bilkent Üniversitesinin gerçekleştirdiği ANADOLU ULUSLARARASI MÜZİK FESTİVALLERİ İhsan Doğramacı ve Ersin Onay tarafından gerçekleştirilmiş olan devasa bir organizasyondur. Türk basını bu festivalleri "Müzik Rönesansı" olarak adlandırmıştı. Uluslararası Anadolu Müzik festivalleri, kesinlikle sadece Türkiye'de değil, dünyada da eşi benzeri olmayan örnek bir projedir.

BSO tarihçesi, Bilkent Uluslararası Gençlik Senfoni Orkestrası'nın Ankara Hipodromu'nda verdiği konserle başlar. Bilkent Senfoni Orkestrası'nın kuruluş fikri, 1991 yılında İlk Uluslararası Yaz Okulu ve ardından Uluslararası Gençlik Senfoni Orkestrası'na dayanır. Bu orkestraların kuruluş fikri de Prof. Ersin Onay'a aittir. 1991-1992 yılları arasında Bilkent'te her yaz Uluslararası Gençlik Orkestrası bir araya gelip çalışmalarını sürdürmekteydi. Bu orkestraya dünyanın farklı ülkelerinden öğrenciler davet edilmekteydi. Bu orkestranın ilk konseri Ankara hipodromunda gerçekleşmiş oldu.

Hipodromda yapılan konser şunu gösterdi:

"Aslında varsayılanın ötesinde, Türkiye'de iyi bir şey sunulduğu zaman bunun alıcısı çok fazla oluyor. Halkın, öyle, klişeleşmiş kültürel kaygıları yok ve sağduyusu çok güçlü. Bu da herhalde ANADOLU'NUN ÖZEL MOZAIĞINDEN kaynaklanıyor. Anadolu'da çeşitli kültürler üst üste ve birbirinin sadece vârisi değil, devamı. Dolayısıyla sanata karşı büyük bir açıklık, duyarlılık var. Hipodrom konseri bizlere ilk defa senfonik müziğin Türkiye'de, büyük şehirlerde, büyük kitlelere ulaşacak bir etkinlik türü olduğunu göstermesi bakımından gerçekten çok önemli oldu". (5)

O zamanlar Ersin Bey Hipodromda konser yapmak istediğinde Belediye Başkanı çok olumsuz şeyler söylemişti. Örneğin, "Orada sizler kesilebilirsiniz, boş bir alanda, her türlü tehlike başınıza gelebilir, zaten mahcup olacaksınız, kimse gelmeyecek gibi". (6) Bu 1980 sonları bir tarih idi. Hâlbuki hiç de öyle olmadı. İyi ki üniversitemiz tarafından tribünler temizlendi. Kimi 30, kimi 40 bin kişi vardı diyor. Tribünler dolu olduğu gibi, bütün alanda doluydu. Bu orkestra başka bir şeyi daha kanıtlamış oldu. O zamanlar Ankara'da Altın Park daha açılmamıştı. Gençlik Orkestrasının gittiği yer gecekondu yakınında bir semt idi. Bazıları çocuğunu battaniyeye sararak konsere gelmişti. İlk defa hayatında bu tür müziği dinleyenler, hayatında ilk defa o koca orkestrayla karşılaşmış olanlar, gayet güzel bir bis, yani tekrar, yapılmasını da istediler ve konser birkaç bis ile son buldu. Bu konser Ersin Bey için bir dönüş noktası oldu. Çünkü kümeleşmiş olan çok sesli müziği Ankara, İstanbul, İzmir ve Türkiye'nin başka büyük kentlerinin dışına yaymak istiyordu. Hipodroma gelen seyirciler genelde Ankara sakinleriydi. Ankara'da Devlet Opera ve Bale Tiyatrosu, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Devlet Tiyatroları olmasına rağmen, bu insanlar hayatlarında ilk defa halka açık bir sanat faaliyeti ile karşılaşıyorlardı. Ama Anadolu'nun birçok kentinde ne orkestralar var ne de tiyatrolar. Bu iyi tepkilerin ardından Ersin Onay, bir profesyonel orkestra kurup Anadolu'yu gezmeyi kendisine hedef olarak belirlemiştir.

BSO, 1993'te Bilkent Üniversitesinin özgün bir sanat projesi olarak kuruldu. 90'lı yılların başından Bilkent Üniversitesi Müzik Fakültesi dekan yardımcılığını Azeri piyano sanatçısı Namık Sultanov yürütmekteydi. Diyebiliriz ki orkestra oluşumuna Namık Bey büyük katkıda bulunmuş. Namık Bey o günler dekan Ersin Bey'i Ankara Devlet Opera ve Bale Tiyatrosunun konsertmaysteri Azerbaycan Devlet sanatçısı, Prof. Server Ganiyev'le tanıştırmış. Yukarıda belirtildiği gibi, Bilkent Senfoni Orkestrası İhsan Doğramacı ve Ersin Onay tarafından yaratılıp. Ancak Server Ganiyev bu zincirin üçüncü ve esas halkası olmuş. **Başta Server Ganiyev olmakla Azerbaycan sanatçılarının katkılarıyla ilk defa Azerbaycan dışında yüksek düzeyde profesyonel topluluk yaratılmış ve faaliyetini günümüze kadar sürdürmektedir.**

Ganiyev 90'lı yılların başında hem Ankara Devlet Opera ve Bale Tiyatrosunda konsertmayster görevinde, hem de Hacettepe Devlet Konservatuvarında öğretim görevlisi olarak çalışmaktaydı.

Orkestra, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesinin bünyesinde, öğretim kadrosunda yer alan Türk ve yabancı sanatçılarla çalışmalarını sürdüren akademik ve uluslararası bir sanat topluluğudur. Kurulduğu 1993 yılından beri gerçekleştirdiği etkinliklerde, çeşitli kurum, kuruluş ve özellikle sivil toplum örgütleriyle yaptığı geniş işbirliğiyle, Orkestra, "Evrensel Kardeşlik ve Dünya Barışına Katkı" (Mevlana Vakfı), "Yerelden Evrensele Kültürel Tanıtım" (Ankara Halkla İlişkiler Derneği) ödülleri kazanmıştır.

Bilkent Senfoni Orkestrası birçok festival gerçekleştirmiştir. Konser programları bir klasik ve bir halk müzik parçasından oluşmaktaydı. Bu turnelerde orkestra eşliğinde şan sanatçıları Pekin Kırgız ve Hakan Aysev de klasik aryaalar söylemekteydiler. Bariton Mesut İktü ise Adnan Saygun'un halk şarkılarını senfoni orkestrası eşliğinde söylüyordu. Böylece orkestra sadece klasik müziği seslendirmekle kalmıyor, aynı zamanda otantik halk müziğini de yerel dinleyicilerine sunmuş oluyordu. Bu da Bilkent Senfoni Orkestrasının sadece klasik müziği değil, aynı zamanda halk müziği kültürünü de temsil etmekte olduğunu göstermektedir.

Bilkent Senfoni Orkestrası kurulduğu günden bu yana Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk özel, akademik, uluslararası orkestrası olduğunu ispat ederek, her yıl binlerce kilometre yol alarak, on binlerce yerli ve yabancı sanatseverle buluşup, yeni sanat dostları kazanmıştır. Festival benimsediği amaç ve ilkelerle Türkiye'de daha önce hiçbir sanat topluluğunun konser ve müzik icra etmediği illerde bir ilke imza atarak çok sesli müziği ve senfoni orkestrasını tanıtmıştır. Bu Gezici Festivaller çerçevesinde Bilkent Uluslararası Senfoni Orkestrası, Türkiye'nin kırk iki iline ulaşmış oldu.

Orkestra günümüzde İŞ BANKASI, Ankara, Mersin ve Eskişehir Uluslararası Festivallerinin daimi üyesidir.

Festivaller dışında orkestra birçok sanatsal projelere imza atmıştır. Türkiye'de ilk defa seslendirilen L. V. Beethoven "Tüm Senfoniler Dizisi", G. Mahler "Tüm Senfoniler Dizisi", D. Shostakovich "Tüm Senfoniler Dizisi", J. Haydn "Yaratılış" Oratoryosu, bu projelere örnek teşkil etmektedir.

Bilkent Senfoni Orkestrası müzik eğitimine de büyük destek sağlamaktadır. Her yıl genç ve yetenekli müzik icracıları orkestra eşliğinde çalma şansı buluyorlar. Bunun dışında, Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi öğrencileri ise her gün orkestra provalarını izleyerek orkestra sanatı eğitimi alarak, aynı zamanda çalışılan eser ve besteci hakkında daha derin ve kapsamlı bilgilere sahip oluyorlar.

Bunların dışında eğitime katkı sağlayarak, konser verdiği her ilden birer çocuk seçip Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesinin Hazırlık Okulunda eğitim almalarını sağlamıştır. Bunların hepsini kazanmak gibi bir iddiamız yoktu. Amaç ve istediğimiz, her yıl Türkiye'nin yeni bölge ve illerine giderek öğrenci getirmek ve sonrasında bu öğrencilerin yavaş yavaş kendi doğup büyüdükleri bölgelerine bir şeyler götürmeleriydi.

Orkestra ilk yurtdışı turnesini 1998 yılında İtalya'ya gerçekleştirdi. Rönesans'ı yaşamış, balkonları heykelli ve çiçekli olan bu ülkede müzik bir lüks olarak sayılmıyor. Maalesef, Türkiye'de günümüzde bile toplum içinde müziğin bir lüks olduğu düşüncesi hâkimdir. Bu durumu ortadan kaldırmak için konservatuvar ve müzik eğitimi veren tüm kurumlar yaylı çalgılar bireysel derslerine daha fazla zaman ayırarak, bünyelerinde küçük ya da oda orkestraları kurmalıydılar. Bu orkestralar sayesinde öğrenciler klasik müzik alanında daha temel ve kapsamlı bilgi sahibi olmakla birlikte, icra ettikleri konserlerle evrensel ve çoksesli müziği yaşam sürdürdükleri illerde geniş kitlelere ulaştırmış olurlar. Kurulduğu ilk günden itibaren Bilkent Senfoni Orkestrası, İtalya, Portekiz, İsviçre, Belçika, Japonya, Almanya, Irak ve Azerbaycan'da verdiği konserler ile ülkemizin önde gelen orkestralarından olduğunu kanıtlamış.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bilkent Senfoni Orkestrası kurulduğu günden bu yana Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk özel, akademik, uluslararası ve önde gelen orkestralardan biri olduğunu ispat ederek, her yıl binlerce kilometre yol alarak, on binlerce yerli ve yabancı sanatseverle buluşup, yeni sanat dostları kazanmıştır. Festival benimsediği amaç ve ilkelerle Türkiye'de daha önce hiçbir sanat topluluğunun konser ve müzik icra etmediği illerde bir ilke imza atarak çok sesli müziği ve senfoni orkestrasını tanıtmıştır. Bunların dışında, Türkiye Cumhuriyeti'nin önde gelen orkestralarından biri olmasını İtalya, Portekiz, İsviçre, Belçika, Japonya, Almanya, Irak ve Azerbaycan gibi ülkelerde de kanıtlamıştır. Eğitime

katkı sağlayarak, konser verdiği her ilden birer çocuk seçip Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesinin Hazırlık Okulu'nda eğitim almalarını sağlamıştır. Bunların hepsini kazanmak gibi bir iddiamız yoktu. Amaç ve istediğimiz, her yıl Türkiye'nin yeni bölge ve illerine giderek ğrenci getirmek ve sonrasında bu öğrencilerin yavaş yavaş kendi doğup büyüdükleri bölgelerine bir şeyler götürmeleri idi.

KAYNAKÇA

1. Ertuğ, C. (1996). *Türkiye'de ve Dünyada İhsan Doğramacı Olayı*, Komat Yayınevi.
2. Metin, I. (2001) *İhsan Doğramacı ve Müzik*, Meteksan Yayınevi.
3. Onay, E. (1998). *Anadolu Avrupa Türklerin Dergisi*.
4. zsoylu, Ő. (1996). *İhsan Doğramacı ile 40 yıl*, S. 90, zkan Matbaacılık, Ankara.
5. Благодатов Г. (1969). *История Симфонического Оркестра*, Л., Музыка, 310 с. (Blagodatov G., Senfoni Orkestra Tarihi. L., Mzik, 1969, 272 ve 310 s.)

EXTENDED ABSTRACT

Symphony Orchestras are being recognized as one of the most significant music groups present in our day. Starting from the seventeenth century, the limitless means it possesses were used by all composers and musicians. Symphony Orchestra possesses extensive means of playing music as well as limitless color varieties and in the same time, the ability to transmit qualities down to the last detail. The place it occupies the Symphony Orchestra in the world's music culture is definitely huge. Its formation started in the CENTRAL EUROPEAN COUNTRIES in the second half of the XVII. Century and disseminated worldwide by crossing national lines very rapidly. It doesn't play solely classical music but it represents organically also the music culture of all peoples. Starting from the XVIII. Century, the greatest milestone events and formations of the music art correlated with symphony orchestra. This is because, it is universal, the extensive means it offers and its ability to perform many genres of music. Symphony Orchestra literature covers definitely very rich, diverse and all types of works. None of the great composers in the world gave up symphony orchestra under the scope of his own creativity. That's why it draws very great interest creating a symphony orchestra, formation of its nature and qualities, and it occupies a very particular place in the whole world.

The works of Bilkent University which is close to its 30th. year in field of arts that keep ongoing during 23 years, are significant as much as its challenging works in field of science. I would like to introduce, though in summary, to all artlovers in our Turkey, the BSO (Bilkent Symphony Orchestra) established within nature of this precious university in September 1993 and made a huge contribution to art life by becoming developed with a speed, example of which to be seen very rarely in the world.

What makes the evolution of the symphony orchestra is a long process. The symphony orchestra not only perform classical music but they also represent in the same time the music culture of all peoples in authentically.

Symphony orchestras today have been established in the major large cities of Republic of Turkey such as, İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Eskişehir, Mersin, Adana and Antalya. BSO which is Turkey's first private orchestra, too, is exercising activity with these orchestras.

When Bilkent University is mentioned, the Bilkent Symphony Orchestra is what comes to mind first. BSO was established in September 1993 by the Bilkent University Faculty of Music and Performing Arts as an art Project. The idea of forming an orchestra within nature of the Faculty was given to İhsan Doğramacı, the President of the University's Board of Trustees, by Prof. Dr. Ersin Onay who was the then the dean of the Faculty of Music and Performing Arts. Ersin Onay is the "Architect" of the idea of creating the Bilkent International Symphony Orchestra. However, it wouldn't be possible to put this idea into practice without the moral and material support of İhsan Doğramacı.

İhsan Doğramacı, born in Erbil on 3 April 1915 was very much interested in music and art in his early ages. A frequently repeated interpretation is that in all works of İhsan Doğramacı, his childhood and youth periods are influential. That's why İhsan Doğramacı was very much interested in art, particularly, in music since his young ages. I would like to present for your attention an assessment of the State Artist, Cüneyt Gökçer, about İhsan Doğramacı on this subject: " A great person who incorporates art into science, science into art. One doesn't become a great man, one is born as a great man. I see this reality as

I remember the name Doğramacı. My becoming acquainted with İhsan Doğramacı extends back to long years ago. I remember two names who never missed the concerts and stage plays performed in the small concert hall of the State Conservatory in Ankara, Cebeci in 1939. One, a statesman, İsmet İnönü, and the other was a young doctor, İhsan Doğramacı.”⁴

In 2016, the 30th. year of Bilkent University was celebrated extensively in Turkey. For the first time in Turkey, FACULTY OF MUSIC AND PERFORMING ARTS was established in Bilkent University. This faculty has a further specialty, too. For the first time in Turkey, music primary school started activity within nature of this faculty. Children are receiving both, music and culture courses jointly.

The major objective of establishing the orchestra was to take classical music to all parts of Anatolia. And, the organization of the Bilkent International Anatolia Music Festivals was already bearing this objective. THE ANATOLIA INTERNATIONAL MUSIC FESTIVALS realized by Bilkent University is a giant organization implemented by İhsan Doğramacı. The Turkish press had named these festivals as the “Music Renaissance”. The International Anatolia Music Festivals is absolutely an exemplary project unique not only in Turkey but in the World, too.

The orchestra is an academic and international ensemble of art that keep ongoing with their works with the Turkish and foreign artists taking place in the academic staff within nature of the Faculty of Music and Performing Arts. In the events they realized since their establishment year of 1993, by the extensive cooperation they made with various institutions, organizations and particularly with non-governmental organizations, the Orchestra, has won the awards of “Contribution to Universal Friendship and World Peace” (Mevlana Foundation), “Cultural Representation from Local to Universal” (Ankara Public Relations Association).

The orchestra today is a perpetual member of İŞ BANKASI, Ankara, Mersin and Eskişehir International Festivals.

In addition to festivals the orchestra has put its signature under many artistic projects. L.V. Beethoven “Series of all Symphonies”, G.Mahler “Series of all Symphonies”, D.Shostakovich “Series of all Symphonies”, J.Haydn “Creation” Oratorio, performed for the first time in Turkey, constitute example for these projects.

The Bilkent Symphony Orchestra gives great support to music education, too. Every year, young and talented music performers find the chance to perform as accompanied by the orchestra. And, in addition to this, the students of the Bilkent University Faculty of Music and Performing Arts, are acquiring in the same time deeper and more extensive knowledge about the work and the composer under study, by watching every day the rehearsals of the orchestra and receiving orchestra art education.

The orchestra has made its first tour abroad in 1998 to Italy. In this country that experienced the Renaissance, balconies of which are embellished by statues and flowers, music is not considered as a luxury. Unfortunately, in Turkey, even today, within the community, the dominant way of thought is that music is a luxury. In order to eliminate this case, all the institutions offering conservatory and music education, must establish within their nature minor or chamber orchestras by allocating longer time for strings individual courses. By means of such orchestras the students, can acquire more

fundamental and extensive knowledge in field of classical music and can take as well the universal and polyphonic music to large masses in the provinces they live through the concerts they perform. The Bilkent Symphony Orchestra, has proved that it is one of the leading orchestras of our country by the concerts they performed in Italy, Portugal, Switzerland, Belgium, Japan, Germany, Iraq and Azerbaijan since the day it was established.

Bilkent Symphony Orchestra, has acquired new art friends by proving that it is one of the first private, academic, international and leading orchestras of Republic of Turkey since the day it was founded to date, by travelling thousands of kilometers every year and meeting tens of thousands of local and foreign art-lovers. By its objectives and principles it has considered and adopted the festival, led the way by introducing polyphonic music and symphony orchestra in provinces wherein no art group had ever given any concert and perform any music ever before in Turkey.